

DOMOVINA

Izlozje 6, 13. in 16. dan vsakega meseca. — Dopolni naj se vsilijo pošiljati avstrijske in sicer francoske. — Nakladniki se ne vrstijo. — Za izdajatelja se pridruže vsakega po 10 kr. od posrednika. Volje se celje 10 gld. za pol leta 1 gld. za štiri leta 30 kr. Študentski naj se pošilja. Dopolnjeni, „Dopolnjeni“ in Celje

Jugoslovanski klub.

Z izstopom deseterice jugoslovanskih poslancev iz Hohenwartovega kluba, izpolnila se je želja onih slovenskih in hrvaških rojakov, ki so vedno povzdajali potrebo, da se združijo vsi jugoslovanski zastopniki v državno zboru in posebno zvezo in k skupnemu delovanju.

Ustanovili so je zvezo samostojni jugoslovanski klub. Iz 7 slovenskih poslancev, torej manjšina jugoslovanskih zastopnikov, ostalo je še našemu v Hohenwartovem klubu. Graf Hohenwart pač ni niti štil, kakšno posledico bo imel politični preobrat, katerega je povzročil on sam, ravno za njegov klub, ki nra je dolgo let štila a napreduju učenosti. Slovenci in hrvaški poslanci odstopi so se od grofa Hohenwarta radi tega, ker bi pod njegovim vodstvom morali „učiti“ tudi novi vladi, od katere pa po njem objavljenem programu Slovenci in Hrvati simarno nabraja dobrega prihrankov. Ustanovili so hoteli v prvi vrsti za se svobodno politiko, kateri jim dovoljuje k novi vladi stopiti v prijazno razmerje ali pa v opozicijo, kakor se bo dala ona kazala po prvih delih naproti Slovincem in Hrvatom. Slovenci poslanci, ki so še ostali v Hohenwartovem klubu, hočejo neki v najbližjem času vlado pripraviti k odgovoru, za nade želja in ob nepopolnem odgovoru tudi izstopiti iz kluba in potem se pridružiti jugoslovanski opoziciji. Ako izstopijo vsi Slovenci, razpade klub Hohenwart, zato pa dela Hohenwart in drugi narodajni krogi z vsem upirjem zato, da bi še ostali slovenski poslanci v klubu. Pa tudi nemški liberali niso nič kaj veseli, da se ruši Hohenwartov klub. Kajti boji se, da bi a Hohenwartom moglo pasti tudi novo ministerstvo, v katerem imajo

sodaj levitarji prvi besedo. To bi jim seveda nič kaj ne upajalo. Kajti če le po dolgotrajnih bojih se jim je zopet posebej dobiti v roke vladno kraljo in sicer s pomočjo najslabjega njih nasprotnika grofa Hohenwarta. Ker se ta dobro počuti, ne bi radi pekmala se ločili od polne mize.

Veliko pozornost vzbudila je ne le v slovenskih nego tudi v nasprotnih časopisnih listih, katero so objavili protiki teden slovenski in hrvaški poslanci, ki so zapustili Hohenwartov klub. S to izjavo utemeljuje pred volici in pred narodom v obse ta svoj korak. Glasni se sledeče:

Izjava.

Ko so početkom tega zasedanja podpisani zastopniki stopili v „klub konservativcev“ zajedno z drugimi zastopniki slovenskega in hrvaškega naroda, izjavili so složno, da pristajajo klubu pridržujoč si svoje tamo megleboje zvezo, tedno zvezo, da bi se v prihodnosti, kakor namrejo pogajaviti na to, da Slovenci in Hrvati dosežejo svojo enotnost.

Vrhu tega izjavili so hrvaški zastopniki pri oni priliki, da stopajo v klub nejejo, kakor si bodi, pojednati svojo zvezo zvezo pravu ter so pristavili, da se ne bodo delali vznosi po ključni disciplini in upravljanju, kakor bi se, od katerihkoli strani, na to sanjala. — Ko so je začelom leta 1892, prebrala v klubu trgovska pogodba a Italijo, izjavili so isti, da si pridržujejo svobodno glasovanje o tem predmetu ter da ob svojem času omarajo svoje stališče.

Če pa niso do zadnjega odločenja državnega zbora tega storili, zgodilo se je to jedino iz razloga, ker so se nadejali, da ona vlada, kakor je opoznavno naglašala, da stoji nad strankami, povoljno reši neka vmeša narodna in gospodarska

vprašanja, spremlja v dolmatinskem zboru, na temelju pravice in zakona.

Z druge strani so pa bili vsi podpisani tega menaja, da a tem, da ostanejo v klubu, zaprejo, da bi levica prišla do oblasti, kar se je do neke mere tudi potočilo.

Toda odkar so je predstavila državnemu zboru parlamentarna vlada, kakor se nazivlje koalicijsko, čeravno v njem ni zastopanih 10 milijonov Slovincov; odkar se mora ta vlada naslanjati na kraljevo stranko, dočim se podpisani po svojem političnem ovedenosti a to koalicijsko družiti ne morejo, ker vladni program nima nikakih ovir na narodno tedno, izredno naglašajo, da morajo mirovati vae velika politična vprašanja, torej tudi ona a narodni ravnopravnosti; došli so — z omor — da podpisani tebe na to, da se reko po pravici vae narodna upravljanje; z ostrom, da so se odločili, glasovati proti izjemnomu stanju v kraljevini Celki, katero hodo nova vlada vdravila, ker je zmanjajo naprejo proti celikomu narodu, koji jim je bistaki narod; z ostrom, da hočejo i gladi drugih v vladnem programu navedenih upravljanj ohraniti si pristo roko — do zaključka, da izstopijo iz kluba.

Ta zaključek javili so klubu dne 23. t. m. in ustanovili posebno slovensko-hrvaško skupino ter hočejo bae kakih ovir pasivno slediti vladnomu delovanju i temu naproti uravnati svoje delanje. Ob jednem stopili so podpisani v dogovor z ostalimi hrvaškimi in slovenskimi zastopniki ter se nadejajo, da se a časom tej skupini pridružio je drugi zastopniki, da složno delujejo na parlamentarnem polju. Da podpisani izstopajo iz parlamentarne večine, je naznava posledica njih

LISTEK.

Svečanost petindvajsetletnice trga vranskega.

Dneva 11. in 20. november 1893 doletja v kroniki vranskega trga imenitnega pomena. Praznovala se je namreč petindvajsetletnica poravnane nekdanje vae vranske v delobokostni trg. Občinski zbor je dne 29. oktobra t. l. volil v ta namen slavnostni odbor, koji naj predstavi vse potrebne, da se petindvajsetletnico vredno in častno slavi. Je li omenjeni odbor svoje važno dolžnost strel, vpevrditi hodo blagi čitatelj in naslanjajo.

V nedeljo, dne 19. novembra zvečer ob 6. uri nasmajali so strel in topovsk zastek slavnosti. Polarna branja, v polnem števili, napravila je takšno, kakera je, z domačo godbo v sredini obkrožila vse trg od kmeta do kraja. Ustavila se in zavrnila je zapredna in dosti in volšana godba pred bilo krasno, okrajnajo dokika in pred ljubim dvorcem. Vse obhod trajal je nekaj še jedno ur. Akoravno je mila huda večer razsvetlevala, prilgane so bile vendar trške svetilnice. Po obhodu položili so se polarni lezabkovi in godci v prostorno Šentakova gostilno, kjer so se a točno večerjo in spijajo okrepčali.

Zredno se je tukaj tudi mnogobrojno občinstva, slasti trdnost a gospodi, kjer se je pristo in jako živahno do pome vse zadržali.

Drugo jutro, dne 20. novembra pa je tržane in kratkega spanja razbudiło pokanje topičev se pred avtom in neutrudljiva godba strinila je krasne končnice po vsem trgu. Občinska bila in čitalnica razobitli sta zastave. Ob deset uri pa je bilo ar. maha z blagorovom in srebrno penjo. Pri cerkvenemu opravilu bili so naravnosti vsi občinski odbojniki z županom na čelu, bolaka mladež a občiteljvom, polarna branja in polna cerkev polnoljubna ljudstva, da se je zabavalo. Vozneza za prejele dohote v predelki 23 letni dobi. — Vae svečanost pa je vidno skleni slavnosti banket ob sedmi uri zvečer v veliki dvorani Šentakovi. Banketa vdeležilo se je nad trideset oseb; vsi gdi, uradniki, vsi občinski odbojniki, grajskovaški župan, nekaj sđov okrajnega zastopa in dva grajska. Da so bila jedila okusna in vino lezavno, ni ni treba posebej omeniti, — za to jamči slavnostna Šentakova gostilna.

Po četrti menjavi krofačkov pozvame besedo star tržan vranski, ter izjavi zastopni uveljavi govor.

Vednatihi gospodje! Pozivljan od slavnostnega odhoda za praznovanje petindvajsetletnice trga vranskega praznovamo govor, primeren da

načinje slavnosti. Reči moram, da praznovanje rdo za laskavo nalogo in sicer zato, ker je meje dvajsetletno bivanje v tem kraju v temu zvezi z usodo krasnega nam trga. Mnogo prijatelji ur, a tudi dočiji nemiloga pridivil sem v sredi med vami. A kaj to? Ustoda lahko povad primela v knjico sladkega vina nekaj kapljic krasnega pema. Priznati moram, da so mi skoro popolnoma znani vsi pripetljaji, dokar je Nj. Velikostno izvolilo tedno vae v trg spremeniti. Ne šlagi mi v zlo, slavnost gospodi, ako ne bodem v svojem govoru dorien; vsaj je bil čas kratik, ko se je odločilo 25 letnico obhajati — v temu jednega tedna se je moralo vse izvesti. Vae potepeljivost pa tudi nemogo predložiti časa slavnosti. — Spremljajo me, velečastni, v dnu leta 1893. po trgu. Imel je pač še tedaj takšno vae, a ne prveč čelne vase. Ili je bilo takšno obli ali, med njimi nekotiki velikih, prostornih, — a zmanj obliki se niso smele primerjati s danjima. Kotko pa je bilo koš razstovom po vae, na pol razpadli, za slo potopili, vognuti, posebno proti sedanjim „stari uriti“, ki opazovalci niso napravile najbolji polti, a med hitami videlo se je kupe gnoj, po katerih je krasna brskala, in gnojli se je se pripeljala za poljedelstvo toliko važna gnojilna v cestne jake in potok. Čerkov bila je sicer v tej velikosti kot njej, imela pa ni tako visok vrh in strma nra je

prvemu prokuristu (npravitelju ali pooblaščenju) je zapustil 1 milijon.

(Slovenski poslanec) v državnem zboru ustelejo je bil skrušeni v protivno stranko; v tem slučaju bi slovenski poslanec izstopil iz Hohenvarterove kluba, kar je sploh lepo vseh slovenskih volivcev. Zdravje glave pa poročajo, da se je Hohenvarter in vladni poselec (?) Slovence prepričevali, da na bodo hi super vlado.

(V Gradcu) je umrl general grof Hartmann. Bil je poprej knez (Ratiboritz) na Bolgarinem. (Da vajuha, se seveda) se vsa povred potniti. Ako je varjet slovenski avstrijskemu poslanec, kateremu ste se bili v 14 letih, ko je vladalo Tassifajev ministerstvo, v tozestni polovici države, za vajuha — 2 milijardi gld. — 10.000 milijonov.

(Minister Baehi, ki je v letih 1890—1890, kaj ostro vladal v Avstriji, je umrl na svojem posestvu blizu Dunaja, Norvega mesta.

(Hrvatska) poslanec) predsednik je postal a-danji podpredsednik Seb Gjurgjevič. —

(V Zagrebu) se je očitno dalošni stor; pri tej priliki vse najbje, kdo mu bode po smrti bjelega predsednika Hrvata najj prvenstvo! — a solanjanji podpredsednikom so kaj malo zadovoljni.

(V Zagrebu) se začne prihodnje spominjati sidati svoj gladiščje na versitetskem tugi (pri Hrvatski tugi). To se bode sidati poleg črtne kole tudi glasbeni zbor in drugi gusnaji — torej bode in znamenje in znamenje v bližini. Lepo predre:

(Na Hrvatskem) so združene upravljavne stranke imelo velik šted in se spjedniti gladiščje dočega postopanja.

(Kladsko) so dobili v pravnem mestnem zboru veliki prevrati; oči noč župan se najbje nekoliko na to stran.

(Dalmatinska duhovščina) je od papeža pooblaščen, razbiti gladiščje obit (t. j.) staro slovenski juhi) pri službi boji, namesto liturgije.

(Na Opatovcu) dobi norvega ministra na nastik in bogobojstvo.

Ogled po širokem svetu.

(V Monakevu) se je poročila usmiljena za tega prevrednega Osega, vojvodinja Avgusta (hči nadvojvodnje Osega, hčera nadega vladarja, z avstrijskim vojvodo Jozefom Avgustom.

(V kasni Beču) — La Manche (Lamank) je bil volkanški vihar — več kakor 300 oseb se je ponesrečilo. Tudi v naših krajih si bilo mogoče vreme — barometer je bil pač tako nizek, kakor skore nikdar.

(O sv. očeta papeža) se poroča, da se mu je odpravilo na slobo ostanje.

(Glas Baroda), slovenski delavski list in Ameriki, prinaša prav dobre spise o delavskih razmerah v Evropi (osobito na Kraginjah, šteti v Ljubljani) in Ameriki. Tudi sicer je prav dobro ustredek ter prinaša snako „Americanism Slovenca“ veliko gradiva.

(Svetovna razstava v Chicago) se je pred ardo novembra zavrnila. Razni so, da je jo bilo samih tujcev okoli 30 milijonov. (Kljednjene države) ameriškega namore vajo v Londonu veliko povzročje v dana njevi. Ali se bode zlože se področje? Kje bode torej občasni sledi demarji?

(V Braziliji) je neki grof priganen za cesarja, kateremu je papir še grof blagovolj postal.

Razne stvari.

(Hera. Solška tabla.) G. Ferjan Rozman, učitelj in voditelj kolarne delarne v Krškem, ki je bil še večkrat v tujih za delna ročna dela na Dunaji, izrazil je, kakor smo se poročali, novo solsko klop, ki je prav praktična. V etalni učilnici „Podgigiljska družina“ je na ogled postavljen. Razno tako pa tudi od njega izumljena nova solška tabla, ki ima tudi mnogo prednosti. Za te svoje izumbe hode prvi omenjeni gospod patentna in mi mu bomo veliko vajuha, kakor ga tudi zaslužijo ti njegovi zori prav praktični izdelki, katere so si bili ogledali in se pohvalno o njih izrazili tudi o. kr. okr. solska sveta v Krškem.

(Kako se mujeje črtne-nadaljevalne kole.) Kot dodatki, očitoma popravek k našemu članku v zadnji številki „Ostrikha“, v katerem smo slovensko-črtne-nadaljevalne pripočeli nastanjo- ljenju črtne-nadaljevalnih kol objavljenih in je naslov: tisti ljudje, v katerih so narode o tem. Kajlije se glasilo: 1. Anleitung zur Errichtung gewerblicher Fortbildungsschulen. Spisil in izdali profesor A. Kapetky v Bern. Cena 60 kr. II. Die wichtigsten Normen über die Organisation der gewerblichen Fortbildungsschulen. Dobiva se v c. kr. solski solski knjig na Dunaji. Cena 15 kr.

(Spisalniki dana.) V Poveljstvu v severni Ameriki so sklenili, da bode vsako leto na dan 1. jani povelji Kolumbovcem spomin, kolga bode slaviti v tem, da bode tisti dan na javnih postavitih, ob ostanh in poth v narodnostni kolehi mladine snajali sadna drevesa. Lepo bi pač Amerikanci velika Kolumba ne mogli slaviti, pa tudi svoje domovini ne večje dobrote skazati nago jo bode na ta način:

(Vauke vau) kako prjetina je topla soba slasti po smrti, kakor znanj trije smrt voler ter smeg pod nogami škripja. Pa namo kolje je tako razgreti nego pa toplota v svoj ostaniti. Mnogo ljudi je, ki ne vedo, da se sveti skrat tako hitro, tedaj tudi škrti ostanje razgaje ter tudi daje čen topel ostanje, nego pa sprideti. Nikar tedaj ne mislite, da mora leže, ki se je ostanje razgaje, vedno zapira ostanje. Odprti ostanje! Le 1 ali 2 minuti naj svet zrak vleče skozi leže in videli bode, kako hitro se bode svet razgaje in kako bode se škrti tako prjetina prebiti v topli sobi.

Dopisi.

Za gorje-rodnevalnega okraja. V našem okraju najj vladu nameravajo. Pri volitvah v okrajni zastop smo propadli. Sami smo si krivi, da tako daleč prito. To pa se najj takoj ne da popraviti, a popraviti se še vendar da i bodejo in število pomoči. Obupati ne smemo nikakor, narve v najbje zvesti mora nam razli sazupaje na bojiščje dočeno. Ali kako nam je to dočeti? Misi in boje same za sebi nam pač malo ali celo nič ne pomorejo, le možko dolo je ta odno pravo. In kako naj bo to možko dolo? Krasko in odkritostno hočem povedati svoje misli o tem. V prvi vrsti dolžno na to, da bode naši ljudje sešli najj prebiti politične častje slovenski. Hvala Puga, da imamo v našem okraju več bratov družin. Treba pa se priprave besede in nagovarjati znanost in prijatelje, da se vpijejo za to, da potem smajo priti čisti častje. Samo po sebi je pač smerno, da mora biti razno pri bratnem družinu najbje red, lapozniščje častje in kajnje morajo se zapokvarjane in v dočlenam častje vracati. Letnina mora se vsotjo vplati vsako leto. Društveni odhor je v prvi vrsti poklican in dolžan, da škrti sa najbje nastanost; pa tudi odje morajo izprediti, da imajo tudi isti dolžnost vse rodolovne storiti, kar je družina v kaseh. Pogajeno samo v ljeto-mrakni okraj, kako blagomono doljejo tankaj bratna družina! In kar je tam mogoče, leho je tudi pri nam. Dobro bi tudi bilo in tam pri-jeziti sinake volere, pri katerih bi postali podoben govor, bošče o kaj ali kaj redi. Ka-ko velika je pomena bi bilo, ali bi naši vrji poveli skrat svet sešli svoje redne vaje ter bi se na doli opitili po nobnih napravah. Lepa, postona pesem števila razvedro, pravnega ga proti sebošem. Naj je petje v razni solski dar. Ako smo v krsti v politični družbi, tudi tam bi se morali pogovarjati pogostokrat o naših razmerah. Narodovladi bi se morali sa svoj materinski juhi, katerega nam razne naši ljudski likarjoti blajo, namenjajo, kjer je morajo. Po-šebo bi morali vsajati mladini, solenščje in dočlenam ljubezen do domovine slovenski. Ostanje in matere bi jih morale se doma tako razgajati, da vuranjo si njih vrli in trdi domoljub. V našem okraju je postalo čen prijetno zelo število. Mno imamo ljubkih in ljubih poklicev, ki bi stali pri vsaki priložnosti kakor skale sa

naše slovensko stvar. Mi imamo premnogo volitvov. To smo posebno dobro videli pri zadnji volitvi v okrajni zastop. Občasni so nam, po doli nam celo domo roto, da bode stali na naši strani, sa na volitvi so zagnali k našim sovražnim silam. To je smutna! To smo valj mije, mar valj čenje, ki smo vredne, da solnce po njih stoji. Kadar so v slovenski družbi, drilo sa sa Slovenca, kakar pa so med nemci, tiljo pa svet po nemfurnem. Ogled, to je nepopolnost, to je grobna pokvarjenost, proti kateri se moramo v hrota postaviti z vsami močmi. Tak škrti razno tako lahko stajaj in proda svoje vrtiloge ostanje, razno tako lahko stajaj svoje sv. kato-liko vero. Tako imamo med nemci toliko pruvakov, ki škrtijo čen svoje v Berolin sa zato imamo med njimi toliko hvenarivkov, ki sid val sa drilo stali na vero, ostan in duhovniti. Zadržmo torej najj v pozicijam čen deloviti mirno, vstrajajo in možko. Napravimo si dočlen nadri ali plan in izvajajo ga namatno. Ne pa-šimo, da bi prišli naš lepi okraj v popolnoma hvenariva nemfurna krasnija. Prepričan smo, da moje odkritostno besede ne bode ostale glia splojnega v pokruti!

Zgod. Bole. „Paki solski paki“ Kdo je neki to? Tako smo preslavljeni, ko smo čitali v „Domovini“ dopis iz Koprivnice. V dake smo preslavljeni vse imenitne Koprivničane — pa „pak“ nimam in nimam mogli najj med njimi. Nameram sa mi svetovati v glavi. „Tri ste med-vedor in se eden, namo pa si to oni čerk, ki bi v Koprivnici najbje bil župan ali pa celo kaj župan — vaj se bode, da izmisi se čerk!“ Da, gotovo je on v silbi drugi! Od vauja smo skorej skakati sebi, da se je vendar skrat našli sešli, ki se je letil tega škrtov ter ga malo okreni. Pa dakeva sa mi, da dopisnik se vsa premalo poma tega župana od pat do glava. Zato ga pa hočem jaz nekoliko nastanajo opiniti. — Bogne, imenitni ostanje je — se ajegrove dolge brke nam to ostanajo. On sam trdi o njih, da se le hro „koprivniški stari“, kajti po njegovi misli se ima samo njih solva-tili, da imajo ljudje več „solki“ pred njimi. Raz, rodolovne brke. Vse solski stari bi dal, ko bi si jih mogli pridobiti; pa kar je kaj te-kega namogeto, sami smo zadovoljni s tem, da jih splojnijo občudjajo, kakar svetom prevred- nogo njih lastnina. — Druga imenitna lastnost našega župana je ta, da se kaj red „stili“ med Nemce. Kakrat je rekel v prvi številki: „Jas sem Nemec in glejte moje otroke!“ si sa vau sami Nemci.“ Ostanje Nemija, ako bode imela tako Nemce, potem bode pač imajo izgubiti in povrta smojte! Ker namrekariti Koprivničane vsa misli, da bi naš župan pravi pravosti Nemec in da Bog ve kako dobro znamski ma, povem jim sa-je škrtivona na uho, da, ko bi naš župan v prvi nemski družbi spregovoril se par besed, bi smeda vsi pričujoji popokali od prevrednega smaha. O njegovi nemski piasvi pa še stiti ne-čemo; sicer sam hotel smo njegovih piasvi obje-oviti v „Domovini“, pa hojmo se, da bi to tudi kakrat Nemec dočel v roko, in potem se vam, da bi ga na stria prevredna jena, da sa njegov juhi tako padl sa smaki. In to svoje razno obgo- namitno povira pri vsaki priložnosti najep ter — svetne solski — smaki smaga solse.

En Pajo. Dne 29. oktobra je bil dan va- seja sa fero sv. Petra in Pavla. Število preslan-jeva čena čerk sa je imela blagovoljiti. Sam prviti kmetičnost so bili občipali, da pridejo k smu. Kako je prjetajo sešli vauje solski solski solsternam, ki je v okviru s lea solski prevredno novici! Kako hito od tedaj blititi dakeh in poboljšni devio vauje roto po čerkvi rihiti, namerati, brisati, krasiti! Pajlo jna bo i v našej hodo vidale ljubimjane vilijske postaje mali obra, solski najj solski bode. Stari sa vauje. Se škrti, brtine namrekariti bode videli štiti; lejo se namost, da prihodnje bimo ved sa dočlen. Mladini stropje razvedro svet, vauje leče v našej v čerkvi. Lahko si mislite, da se je ljubite dakeh, ko se nam je toliko približavmo našej pri razli svet solski ostanje, da škrti vauje bode sa bi!

Stro. Ostanje so opretili po škrtivom sa-je takojnji prjet. g. lafai, postl in dakeh prjet- sli i občje solsternje.